

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 110. An bona haeticoru[m] impaenitentiu[m] vel relapsorum
confiscanda sint ab Episcopo & Inquisitore, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

applicanda esse fisco Episcopi diocesani, qui causam fidei tractans hereticos punit, non obstante quod Episcopus debeat suis stipendijs & impensis in hereticos animaduerrere, per extrauag. Ex eo. tit. de heret. inter communes. Episcopus enim seu Prelatus diocesanus fiscum habere dicitur, ut notat glossa in c. quia diuersitatem. extra de concessione preben. vbi id notant Ant. de But. nu. vlt. circa finem: & Ioanes de Imola nu. 12. vers. et nota bene ex glossa. & alij quos refert Couarruuias lib. 2. variar. resolut. c. 9. nu. 11. vers. septimum aduertendum est. Ceterum hęc bona in vsus pios per Episcopum conuertenda essent nisi dicas ad fiscum Romanę Ecclesia pertinere, ut alibi indicauimus.

QVAESTIO CX.

An bona hereticorum impœnitentium vel relapsorum confiscanda sint ab Episcopo & ab Inquisitore, &c.

Entesima decima quæstio est: Vtrum Episcopus & Inquisitor bona laicorum hereticorum impœnitentium, seu relapsorum, relictorum brachio seculari, debeant eorum dominis condemnare, vel ipso facto, quo ut tales relinquuntur, sint de iure eorum dominis confiscata?

Respondemus, quod confiscatio bonorum hereticorum laicorum, ut dictum est supra quæstio. proxima. & patet c. Vergentis. extra de heret. non est facienda per iudices ecclesiasticos, sed per Potestates & Principes temporales, licet possint cogi per ecclesiasticos iudices per censuram ecclesiasticam ut eam exequantur: quæ quidem faciendæ est per eosdem, cum aliqui heretici indicantur ut relapsi, & traduntur curi seculari, ut patet in c. Vergentis. extra de heret. & c. Super quibusdã. de verb. sign.

Et quia hæc quæstio indirectè pertinet ad Inquisitores, sed directè ad dominos temporales, ideo dimittatur.

COMMENT. CLIX.

In hac quæstione Emericus in sua opinione persistit, videlicet bona hereticorum laicorum confiscanda esse per potestates & principes seculares, & eisdem etiam applicanda; de quo articulo quid mihi sentiendum videatur, abunde explicui super proxima præcedenti quæstione.

Illud hoc loco admono, quod rectè Emericus obseruat, ex c. Vergentis. extra de heret. nempe principes seculares cogi posse per censuram ecclesiasticam, ut bonorum confiscationem exequantur. Equidem raro huic censuræ locum esse putarem. si bona confiscata essent applicanda dominis temporalibus; cum sponte cupiditate habendi ad illa apprehendenda eos excitandos credam. Verum si cum officio Inquisitionis sunt applicanda, forte contingat hæredes, aut amicos, aut consanguineos eorum, quorum bona fuerint confiscata, ea bona nolle restituere, cogendi sunt ad ea exhibenda per censuram

Qui detinet bona confiscata, ad ea exhibenda & ecclesiastica censura & vi compelli possint.

A ecclesiasticam, & si opus fuerit, vi compelli debent, etiam si opus fuerit, inuocato auxillio seculari, argumento huius textus.

QVAESTIO CXI.

An propter hæresim maritorum dotes vxorum sint confiscandæ.

Entesima vndecima quæstio est: Vtrum Episcopus & Inquisitor propter hæresim maritorum, dotes vxorum catholicarum debeant confiscare?

Respondemus, ut dictum est supra quæstio. proxima, quod interest Episcoporum, nec Inquisitorum, dominis temporalibus bona hereticorum confiscare, sed ipso iure sunt confiscata.

An autem propter hæresim maritorum dotes vxorum catholicarum sint confiscata, dicendum est, ut in c. Decreuit, de heret. lib. 6. vbi dicitur sic: Decreuit felicis recordationis Innocentius Papa quartus, quod propter hæresim maritorum catholicorum dotes non debeant confiscari. Quod intelligendum fore censemus, nisi forte mulieres ipsæ cum viris matrimonia contraxissent, quos hereticos tunc sciebant.

QVAESTIO CLX.

Potissima huius quæstionis conclusio est, Dotes vxorum ob hæresim maritorum non confiscari, nisi quando cum hereticis scienter contrahunt matrimonium.

De hac materia differunt Zanchinus tract. de heret. c. 25. nu. 4. Locatus in opere iudiciali, verbo, pena. nu. 9. vers. septimo vxores Carverius tract. de heret. nu. 141. vers. qui filij etiam. & nu. 169. vers. an autem liceat vxori. & seq. Palacios Rabinus super lege Taurina 78. nu. 1. idem in tract. de regio Navarra par. 5. S. 5. vbi copiose explicat quando delictum mariti vxori noceat. Simacas de catbo. inst. 11. 9. nu. 66. & sequen. Ioannes Royas singulari 215. incip. Vxor hæretica.

Ratio vero huius conclusionis est, quoniam mulier scienter contrahens cum viro hæretico, erroris eius cõsentire videtur, & hæretica putatur: unde consequitur vt & dotem & dotis privilegia amittat, de quibus in l. 1. ff. sol. mat. & in l. assiduis. C. qui portio. in pig. habeantur. authen. item privilegium. C. de har. Archidia. in c. 1. 4. q. 1. Baldus in rubr. de priuil. dot. late Balbus tract. da dote p. 11. membro 3. differentia 21. Ioan. Royas dicto singulari 215. glossa, Archidia. & Doctores communiter in c. decreuit. de har. lib. 6. Repertoriũ Inquisitorũ verbo, mulieres. §. vlt. idem copiosius verbo, dotes.

In hac tractatione sequẽtia sunt putissimũ obseruanda. Primum, si vxor a principio nesciuit, vitam cui nubebat, hæreticam esse, etiam si postea sciat, nõ admittit dotẽ: quoniam iniriũ respiciunt. ita glossa in dicto c. decreuit. de heret. lib. 6. verbo, tunc. quã communiter præcitati sequuntur: ignorare autẽ presumitur nisi probetur scire. l. verius. ff. de probatio. Sed